

ת"פ 36052/09/20 - מדינת ישראל יחידת תביעות שלוחת רחובות ע"י נגד אנדאלאו פנטה

בית משפט השלום ברחובות
ת"פ 36052-09-20 מדינת ישראל נ' פנטה

בפני
בעניין:
המאשימה
הנאשם
כבוד השופטת זהר דיבון סגל
מדינת ישראל יחידת תביעות
שלוחת רחובות ע"י ב"כ עוה"ד
יעל גבעוני
אנדאלאו פנטה
ע"י ב"כ עוה"ד שירן ברגמן

גזר דין

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש - לפי סעיף 368(א) לחוק העונשין התשל"ז 1977 (להלן: החוק).

עובדות כתב אישום

2. ביום 13.9.2020 בשעה 07:55 לערך נכנס הנאשם לסניף קופת חולית כללית ברחוב דוד רמז ברחובות (להלן: המקום או קופת החולים) ולקח כרטיס ממכונת חלוקת התורים בכניסה לבית המרקחת במקום. באותן הנסיבות פנתה לנאשם הגב' ת.ה. ילדית 1949 (להלן: המתלוננת) שהיא מתנדבת בסיוע משרדי במקום, ואמרה לו תבדוק אם יכול להיכנס לבית המרקחת. הנאשם השיב לה "מה אמרת" והכה מכת אגרוף בעיניה השמאלית. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלוננת אודם בעין שמאל ורגישות בצד השמאלי של הפנים שהם חבלות של ממש.

טיעוני הצדדים לעונש

3. המאשימה בטיעוניה עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, בהם הגנה על שלמות גופו של אדם ותחושת הביטחון האישי. המאשימה סקרה את נסיבות ביצוע העבירה והדגישה את עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים כאשר תקף הנאשם באדישות מתנדבת בקופת החולים קשישה ילדית 1929 ורק משום שביקשה למלא תפקידה בשמירה על סדר הכניסה לבית המרקחת. המאשימה הפנתה לנזק הרב שהסב הנאשם למתלוננת כעולה מתמונות החבלה, תיעוד רפואי וכן מעדותה בבית המשפט (טעת/1). לטעם המאשימה במסגרת קביעת המתחם אין להביא בחשבון את מצבו הנפשי של הנאשם וזאת בשים לב לקביעת הפסיכיאטר המחוזי באשר לאחריותו של הנאשם לעמוד לדין והמודעות המלאה לטיב המעשה האסור בשעתו. בהינתן העונש הקבוע בצידה של העבירה בה הורשע הנאשם והצורך להגן על אוכלוסיית הקשישים עתרה המאשימה לקבוע מתחם ענישה 24-8

חודשים ורכיבים נוספים. עמדתה זו תמכה בפסיקה.

4. באשר לקביעת העונש בגדרי המתחם, הפנתה המאשימה לגילו של הנאשם, עברו הפלילי הכולל הרשעה קודמת אחת אך בגין צירוף שלושה אירועי אלימות בדרגות חומרה שונות. לטעמה של המאשימה עברו הפלילי ומעשיו במקרה דנן מלמדים על נאשם הנוהג דרך קבע באלימות ובבריונות ועל כך שההליך המשפטי אינו מהווה גורם מרתיע או מציב גבול (טעת/1- טעת/2). כן הזכירה המאשימה כי הנאשם בחר לנהל את משפטו עד תום, ולכן אינו זכאי להקלה הניתנת למי שמודה ומביע חרטה על מעשיו.

5. מטעמים אלו, העונש הראוי לנאשם, כך לדברי המאשימה, הוא מאסר בן 18 חודשים הכולל הפעלת מאסר מותנה בן 6 חודשים, מאסר מותנה קנס ופיצוי. כן עתרה המאשימה להפעלת התחייבות בת 4,000 ₪.

6. בא כוח הנאשם בטיעונו לא חלק על הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם ולא הרחיב הדיבור אודות נסיבות ביצוע העבירה, אך הסתייג קמעה מהמתחם אותו הציגה המאשימה. לשיטתו זכאי הנאשם ליהנות מקרבה לסייג לאחריות פלילית לנוכח מחלת הסכיזופרניה ממנה סובל שנים רבות ולכן יש לקבוע מתחם מעט מקל יותר. לתמיכה בעמדתו הפנה לפסיקה.

7. בא כוח הנאשם לא חסך במאמץ לשכנע את בית המשפט כי למרות שהנאשם לא לקח אחריות ולו מינימלית ולמרות שהנאשם לא עשה אפילו לא צעד בהליך טיפולי וממילא הוא אינו מביע מוטיבציה להשתלב בהליך שיקומי, יש להורות על הארכת המאסר המותנה וזאת משום הסכנות האורבות לאדם במצבו הנפשי של הנאשם בכלא. למצער ומכיוון שהנאשם הביע דעתו בגלוי כי אינו מעוניין כלל ועיקר לבחון אפשרות ריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות עתר להשתתף עונש מתון, משום שיהיה זה עונש מאסר ראשון לנאשם שכאמור צפוי להיות מורכב. עוד ביקש כוח הנאשם כי ככל שיושטו רכיבים כספיים יינתן משקל למצבו הכלכלי הירוד של הנאשם שאינו עובד בשל מחלתו ונתמך בהוריו ובהינתן סכום ההתחייבות אותה מבקשת המאשימה להפעיל כיום.

8. בדברו האחרון אמר הנאשם את הדברים הבאים: "אני גם עבודות שירות לא יכול לעשות, קשה לי. אני רוצה לצאת זכאי. אני חולה. אני לא יכול. אני לוקח טיפול. אני לא מכיר את המתלוננת לא ראיתי אותה אחר כך בקופת חולים. כששואלים אם אני רוצה להגיד לה משהו אני אומר שאני לא מכיר אותה, אני לא זוכר מי היא. אני לא יכול לעשות עבודות שירות ואני לא יכול להיות בכלא אני בן אדם חולה הרבה שנים".

דיון והכרעה

מתחם העונש ההולם

9. מתחם העונש ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, והכל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

10. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם הם זכותו של אדם לכבוד, להגנה על חייו ושלמות גופו, כמו גם זכותו לשלוות נפש ותחושת ביטחון. בית המשפט העליון חזר ועמד על החומרה היתרה הגלומה בעבירות אלימות המבצעות במרחב הציבורי, כמו גם על הצורך להחמיר בענישה כדי לעקר ולשרש תופעה

פסולה זו מקרבנו. ראו : רע"פ 7645/20 כהן נ' מדינת ישראל (18.11.2020):

"תופעת האלימות במרחב הציבורי גואה ופוגעת פגיעה קשה בתחושת הביטחון המוקנית לכל אדם להתהלך חופשי, מבלי שיחוש פחד או חשש שמא ייפול קורבן לתקיפה ספונטנית אלימה". אין להשלים עם התנהלות כה אלימה במרחב הציבורי. מעשיו של המבקש חמורים הם ויש בהותרת העונשים על כנם משום העברת מסר המגנה התנהגות אלימה מעין זו, מתוך תקווה שיש בכך כדי לתרום למיגור תופעות אלה ולשמור על ביטחון הציבור".

11. אלימות במרחב הציבורי היא תופעה נפוצה וחמורה. למרבה הצער רבים המקרים בהם אמירה, תגובה או הערה של אדם לזות שאינה משביעה את רצונו יכולה להוביל לאלימות קשה. ובלתי נסבלת. תופעה זו מערערת באופן מוחשי את תחושת הביטחון האישי וזורה אימה ופחד. קל וחומר שזו מבוצעת נגד ציבור הקשישים, שמטבע הדברים יכולתם להתגונן מפני אלו הבוחרים לנצל את חולשתם, מוגבלת ואוכלוסייה זו אף מועדת לפגיעות קשות יותר וזכאית להתייחסות והגנה מיוחדת. ועל כן בתי המשפט על ערכאותיהן שבו וחזרו על הצורך בענישה מחמירה תוך מתן דגש על עקרונות גמול והרתעה על פני שיקולים אחרים, שתעביר מסר חד ונחרץ כי אלימות אינה פתרון ואם אדם נקלע לסיטואציה מתסכלת או מרגיזה ככל שתהא הוא אינו יכול להביא לפתרונה בדרך אלימה ובריונית.

12. נידרש עתה למספר פסקי דין מהם אפשר ללמוד על מדיניות הענישה הנהוגה, וזאת ככלי עזר לקביעת מתחם הענישה. חלק מפסקי הדין עולים בחומרתם על המקרה דנן וחלקם נופלים ממנו והדבר כמובן נלקח בחשבון ומבוצעות ההתאמות הנדרשות. חרף חוסר הזהות בין המקרים, אפשר ללמוד כי בהעדר טעמים מיוחדים, העונשים כוללים מאסר בפועל ובמקרים חריגים לכל הפחות מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

13. רע"פ 8164/21 אובסטרונקי נ' מדינת ישראל (29.11.2021). המבקש נעדר הרשעות קודמות הורשע בהתאם להודאתו בתקיפת זקן הגורמת חבלה חמורה בכך שניגש למתלוננת בת כ- 66 שנים מאחור, הפיל אותה על שיחים בצד הדרך וחבט בפניה מספר מכות אגרופ. לאחר מכן הותיר אותה מתבוססת בדמה. כתוצאה מהתקיפה נגרמו למתלוננת חבלות חמורות בקרקפת ובפנים. נקבע מתחם ענישה 9-30 חודשים. בית המשפט השלום מצא שלא לאמץ את המלצות שירות המבחן להשית על הנאשם מאסר בדרך של עבודות שירות וגזר עליו 20 חודשי מאסר בפועל ורכיבים נוספים. ערעור ההגנה לבית המשפט המחוזי על חומרת העונש נדחה, תוך שנקבע כי מתחם הענישה שנקבע איננו הולם את חומרת העבירה, אך התוצאה הסופית ראויה. בקשת רשות לערער אך היא נדחתה תוך שנקבע "מעשיו החמורים מחייבים ענישה מוחשית, ובדין נקבע עונשו האמור".

14. רע"פ 8633/21 דפנה לב נ' מדינת ישראל (29.12.2021) - הנאשמת ללא הרשעות קודמות, הורשעה לאחר שמיעת ראיות בעבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש. על רקע סכסוך בגין שימוש בדרך תקפה הנאשמת אדם מבוגר ממנה יליד 1929 באגרופים וגרמה לחבלות. נקבע מתחם ענישה בין 6-15 חודשים. בית המשפט השלום גזר על הנאשמת עונש מאסר בן 7 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות ורכיבי ענישה נוספים. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת רשות לערער (הוצג על ידי המאשימה).

15. רע"פ 2678/20 אסף רחמים נ' מדינת ישראל (27.4.20). המבקש בעל הרשעות קודמות, הורשע בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן בתקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש בכך שהיכה בפניה של אישה כבת שמונים. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלוננת סימני חבלה בדמות כחלון ורגישות בגשר האף ונשברו משקפיה. נקבע מתחם ענישה בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט גזר על הנאשם מאסר בפועל בן 10 חודשים וענישה נלווית. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשת רשות ערעור (הוצג על ידי המאשימה).

16. רע"פ 3163/17 יואב שבח נ' מדינת ישראל (19.6.17). המבקש הורשע בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן בתקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש. הנאשם הכה את המתלונן באגרוף בפניו, נשך באצבעו ובעט בברכו עד אשר נפל לארץ. כתוצאה נחבל המתלונן בקרסולו, בסמוך לעינו ובאצבעו, והוא נזקק לטיפול רפואי. נקבע מתחם ענישה בין מאסר קצר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט גזר על המבקש 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. ערעור המדינה התקבל. בית המשפט המחוזי בפסק דינו עמד על הרשעותיו הרבות של הנאשם בתחום האלימות ועל כך שהנאשם ביצע את העבירות שעה ששני כתבי אישום אחרים תלויים ועומדים נגדו ומאז המקרה הספיק לבצע עוד שתי עבירות. לפיכך הועמד העונש על 10 חודשי מאסר, בגילום העיקרון לפיו אין זה מדרכה של ערכאת הערעור למצות את הדין עם נאשם. בקשת רשות ערעור נדחתה.

17. ת.פ. 19238-10-17 מדינת ישראל נ' ספיבק (7.6.2018) - הנאשם בעל עבר פלילי הורשע לאחר שמיעת ראיות בביצוע עבירה של תקיפה סתם ותקיפת זקן הגורמת חבלה. הנאשם תקף את אמו בשתי הזדמנויות, משך בשערות ראשה וחבט בגבה בזמן שישינה וגרם לחבלה שמתבטאת בשטף דם בגב. בית המשפט גזר על הנאשם 30 חודשי מאסר הכוללים הפעלת שני תנאים בני 5-10 חודשים וענישה נלווית (הוצג על ידי המאשימה).

18. ת.פ. (קריית) 730-03-17 מדינת ישראל נ' בנימין יוסמן (29.5.2017) - הנאשם בעל עבר פלילי ישן שאינו בתחום האלימות הורשע על פי הודאתו בתקיפת קשיש ובאיומים. הנאשם תקף את אביו בכך שאחז בגרונו והכה בו שלושה אגרופים באזור החזה וכן איים עליו. כתוצאה מהמעשה נגרמו לאב חבלות בדמות רגישות במישוש, המטומות קלות וסימני חבלה. נקבע מתחם ענישה 8-30 חודשים וענישה נלווית. בית המשפט גזר על הנאשם 12 חודשי מאסר ורכיבי ענישה נוספים (הוצג על ידי המאשימה).

19. להשלמת הפרק העוסק במדיניות הענישה אומר כי לרשימה זו מצטרפים גם פסקי הדין שהציגה ההגנה אך הם עוסקים במקרים הרבה פחות חמורים מהמקרה הנוכחי וממילא בכל אחד ואחד מהם נקבע הגבול התחתון של מתחם ענישה במספר חודשי מאסר שירוצה בעבודות שירות אך הענישה שהוטלה בסופו של דבר עיקרה בשיקולי שיקום ושיקולים אישיים. לדוגמה: ע"פ (חיפה) 19347-03-16 נדב טל נ' מדינת ישראל (3.4.2016); ע"פ 58339-07-15 בנימין אלזרה נ' מדינת ישראל (16.12.2015); 56911-11-16 מדינת ישראל נ' עדן מגידש (11.4.2018); ת.פ. 16204-04-14 מדינת ישראל נ' רפאלי (25.10.2017) - מדובר במקרה חריג הן בנסיבות המעשה והן בנסיבות העושה שאינו משקף את הכלל.

20. הרי אם כן, גבולות המתחם משתנים ממקרה למשנהו ומושפעים משיקולים שונים ובהם מידת וחומרת

האלימות, זהותו של הקשיש וגילו, טיב הקשר בין הפוגע לקשיש, פערי הכוחות בין הצדדים, מקום האירוע והרקע לתקיפה. עוד יש להביא בחשבון בעת קביעת המתחם כי עסקין בעבירה מסוג פשע והעונש הקבוע לצידה הוא חמש שנות מאסר וישנו עונש מזערי כמופיע בסעיף 368(ד) לחוק העונשין שזו לשונו: "הורשע אדם בעבירה לפי סעיף זה יוטל עליו עונש מאסר שלא יהיה, בהעדר טעמים מיוחדים שירשמו כולו על תנאי".

21. ועתה לבחינת העבירה בנסיבותיה.

22. בהכרעת הדין פורטו בהרחבה הרקע והנסיבות עליו נסוב כתב האישום, הראיות והנימוקים אשר היוו את הבסיס להרשעתו של הנאשם. מפאת חשיבותם של הדברים לקביעת המתחם ובהמשך גם לגזירת הדין, ארחיב מעבר למקובל. למותר לציין כי בקביעת המתחם בית המשפט נדרש לנסיבות המקרה בכללותן כפי שהוכחו בפניו והוא איננו מוגבל לעובדות כתב האישום כפי שנהוג ומקובל כאשר ניתנת הודאת נאשם מבלי שנשמעו ראיות.

23. עבירת התקיפה בוצעה בשעת בוקר מוקדמת במקום ציבורי ולעיני אנשים. הנאשם תקף אישה קשישה ילידת 1929 מתנדבת בקופת החולים, אשר כל חטאה היה שביקשה למלא תפקידה בשמירה על הנחיות משרד הבריאות כחלק מהתמודדות עם תחלואה הקורונה ובין אלו איסור התקהלות ושמירה על מרחק. העובדה כי המתלוננת ביקשה כי ימתין לתורו טרם הכניסה לבית המרקחת לא נשאה חן בעיניו של הנאשם. ובתגובה לפנייתה, ניצל את חולשתה והפעיל את כוחו עליה. אמנם מדובר במכה אחת ויחידה אך הנאשם אדם שכוחו במותניו, כיוון את ידו לפניה של המתלוננת, אישה המבוגרת ממנו שנות דור ותוצאותיה, גרימת חבלה של ממש. הנזק שנגרם למתלוננת הוא חמור כמשתקף בתמונות החבלה, התיעוד הרפואי ומעדותה בבית המשפט (ת/11-ת/12). אין צורך לשער את ההשפעה שהייתה לאירוע האלים על המתלוננת כיוון שזו העידה בבית המשפט. ניכר היה כי האירוע הותיר בה אותותיו וניכר כי תחושת ההשפלה העלבון, החשש מפניו של הנאשם כמו גם הפגיעה בביטחון האישי ובתחושת המוגנות מלווים אותה עד היום.

24. טרם נעבור לקביעת המתחם, אתייחס לטענת ההגנה לפיה מצבו הפסיכיאטרי של הנאשם מהווה נסיבה מקילה המקרבת אותו במידה מסוימת לסייג של העדר אחריות פלילית. ובהקשר זה נזכיר את הוראת סעיף 34 ח' לחוק העונשין הקובע כי "לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שעשה אם, בשעת המעשה, בשל מחלה שפגעה ברוחו או בשל ליקוי בכושרו השכלי, היה חסר יכולת של ממש - (1) להבין את אשר הוא עושה או את הפסול שבמעשהו; או (2) להימנע מעשיית המעשה".

25. אין חולק כי מצבו הנפשי של הנאשם מורכב, סובל ממחלת הסכיזופרניה ומוכר למערכת הפסיכיאטרית מזה שנים רבות, ונוטל טיפול תרופתי מותאם למצבו. עם זאת, "העילה לפטור מאחריות פלילית איננה אפוא היותו של מבצע המעשה חולה במחלת נפש, אלא אי-יכולתו של החולה לגבש בעטיה של מחלתו מחשבה פלילית, ובאין מחשבה פלילית לא מתבצעת עבירה. חולה במחלת נפש אחראי למעשיו ככל אדם, והוא לא יישא באחריות פלילית רק אם יניח תשתית ראייתית המעלה ספק סביר כי מחלת הנפש שבה הוא חולה שללה את יכולתו לגבש כוונה פלילית" (ע"פ 7761/95 אבו חמאד נ' מדינת ישראל, פס' 8 (13.7.1997)).

26. ממכלול הנתונים שהובאו במשפט ומחוות הדעת הפסיכיאטריות לא עולה כי הנאשם היה חסר יכולת להבין את אשר הוא עושה; או את הפסול שבמעשהו; או להימנע מעשיית המעשה. ולבטח לא נלמד מהם כי היה נתון במצב פסיכוטי או בהתקף סכיזופרני בזמן ביצוע העבירה. יתרה מכך, הודאתו של הנאשם סמוך למקרה בפני גורם מרות ובהמשך הודאתו במסגרת חקירתו באזהרה מלמדים כי הוא הבין היטב את הפסול במעשה והוא גם הביע התנצלותו בפני המתלוננת. אלא שבהיותו מודע לחומרת המעשה והאפשרות כי יבוא היום ויצטרך לתת הדין על המעשה האלים, ניסה לבנות קו הגנה פרימיטיבי בטענה כי זיכרונו בגד בו. ובהקשר זה אפנה להכרעת הדין בה תפסה סוגיה זו מקום נכבד. לפיכך, לא מצאתי כי יש בטענת ההגנה כדי ללמד על קרבה לסייג, ובהתאמה - להשפיע על מתחם העונש ההולם. עם זאת, אתחשב בנתוניו המורכבים של הנאשם במסגרת קביעת עונשו בתוך המתחם, כפי שאפרט בהמשך.

27. לאור כל האמור בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות במידת הפגיעה הגבוהה בערכים המוגנים ובמדיניות הענישה הנהוגה, מצאתי לקבוע את מתחם העונש ההולם בין 6-18 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

גזירת העונש המתאים לנאשם

28. לא מצאתי כי מתקיימות נסיבות המצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם (לקולה או לחומרה). לפיכך, יש לקבוע עונשו של הנאשם בתוך המתחם, תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות (סעיף 40'א' לחוק העונשין) כדלקמן:

29. הנאשם יליד 1987 רווק, ללא ילדים, מתגורר בבית הוריו ברחובות, עלה לארץ בשנת 2003 מאתיופיה. הנאשם מוכר למערכת הפסיכיאטרית מאשפוזים קודמים ובין השנים 2010-2021 והוא אובחן כסובל מסכיזופרניה. הנאשם אינו עובד ומתקיים מקצבת נכות.

30. לחובת הנאשם עומד עברו הפלילי הכולל הרשעה אחת מיום 17.7.2019 אך בגין שלושה תיקים פליליים שונים. מעיון בגזר הדין המאוחד עולה במסגרת ת.פ 15-0-22822 הורשע הנאשם בגין עבירה של תקיפה סתם לאחר שמיעת ראיות. שם תקף הנאשם את אביו בעט בו בבטנו והכה באגרופים בגופו וזאת בנוכחות בני משפחה וחברים. בת.פ 15-08-39309 הורשע הנאשם בשני אישומים ובעבירות של אימים. שם איים על אמו באומרו כי יום יבוא והוא יהרוג את אביו ובמספר הזדמנויות נוספות אמר לאחיו ואחותו כי יירצח את אביו כשם שבחור אחר מקרית משה רצח את אביו. בת.פ 14-07-11092 הורשע הנאשם בתקיפה הגורמת חבלה של ממש. שם נטל הנאשם מקל של מטאטא והיכה באמצעותו בפניה של אחותו וכתוצאה מכך נגרמו לאחותו חבלות של ממש אשר התבטאו בהמטומה באפרכסת שמאל ושתי שריטות בלחי. בתי המשפט נהג בנאשם במידת הרחמים, לא מוצה עמו הדין ועל אף שלא השתלב בהליך טיפולי ניתנה לו ההזדמנות להטיב את דרכיו תוך הטלת ענישה הרתעתית צופה פני עתיד. בגין הרשעה זו עומד ותלוי נגד הנאשם מאסר מותנה בן 6 חודשים והתחייבות ברי הפעלה בעניינו.

31. בחינת עברו הפלילי של הנאשם לצד נסיבות ביצוע העבירה בגינו נותן את הדין, מלמדים על כך שמדובר בנאשם שאימץ וסיגל לעצמו דפוס התנהגות אלים, הוא נעדר מודעות לפסול במעשיו, חסר גבולות, בעבר תקף את בני

משפחתו ועתה ניכרת החרפה במעשיו כאשר תקף קשישה על רקע עניין פעוט במקום ציבורי וגרם לחבלות קשות בפניה.

32. הנאשם לא למד את הלקח ולאחר כשנה וחודשיים שב וביצע עבירת אלימות וכאשר מאסר מותנה מרחף מעל ראשו. לא רק שעונשים קודמים לא השיגו את אפקט ההרתעה כמצופה והם לא הובילו את הנאשם לשנות את דרכיו אלא כאמור ניכרת החמרה במעשיו ובהעדר הפנמה של הפסול במעשה ובהעדר טיפול מותאם הרי רמת הסיכון להישנות עבירות אלימות אינה מבוטלת.

33. העובדה כי עונשים קודמים לא השיגו את אפקט ההרתעה מחייבת שינוי גישה והטלת עונש הולם שיהיה בו לשקף לנאשם את חומרת מעשיו. בפרט לנוכח העובדה כי רמת הסיכון להישנות עבירות אינה מבוטלת ולא נראה אופק שיקומי. ראו ע"פ 328/20 פלוני נ' מדינת ישראל (08.06.2020):

34. "צו פיקוח, מאסר על-תנאי וכיוצא באלו כלים העומדים לרשות בית המשפט, נועדו להגן על שלום הציבור, באמצעות הזהרה, הרתעה ופיקוח על עבריינים, לשם מניעת כניסתם למעגל השוטים של עבריינות חוזרת. לצד המסר המרתיע שמבקש בית המשפט לשלוח באמצעות השימוש בכלים אלו, נעשה שימוש בעונש המאסר על-תנאי על מנת לשלוח לחוטא גם מסר של אמון. בית המשפט מבקש לחזק, לעודד ולתמוך בעבריין אשר מבקש לשנות את דרכיו. לשם כך, מעניק בית המשפט אפשרות נוספת לאדם שמעד וסטה מן הדרך, בטרם יורה על מיצוי מלוא עומק הדין עמו. עבריין אשר לא שת ליבו לאזהרות אלו, חומרה יתירה יש במעשיו. כאשר נתפס אדם שנית בקלקלתו, ככלב השב על קיאו וככסיל השונה באיוולתו (משלי כ"ו 11), צו פיקוח ועונש מאסר מותנה התלויים ועומדים נגדו, הם חלק מהנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. יש באלו כדי להשליך על מתחם העונש ההולם אשר יקבע לגבי אותה עבירה שנעברה בנסיבות של רמיסת תמרורי אזהרה שעמדו בפני העבריין."

35. מילה באשר להתמשכות ההליכים. כתב האישום נגד הנאשם הוגש בהליך מעצר הנאשם שהה בתנאים מגבילים כאלו ואחרים. המשפט התנהל על פני חודשים רבים, ריבוי ישיבות וניכר קושי בשיתוף הפעולה מצד הנאשם עם בא כוחו. האחרון אשר עשה ככל שלא ידו בקידום שמיעת התיק וגם בניסיונות לרתום את הנאשם להליכים טיפוליים, בין השאר בסיוע אחיו של הנאשם. אך זאת ללא הצלחה. חרף העובדה כי נטל אחריות במשטרה והביע התנצלות בפני קורבן העבירה, תוך ניסיון להסתתר מאחורי טענה לשכחה, ניהל הנאשם את המשפט עד תומו. זוהי כמובן זכות שבדין, ואין בכך, כדי להביא להחמרה בעונשו, אך לבטח הנאשם לא יהיה זכאי להקלה הניתנת למי שמודה, מייתר את הצורך בשמיעת עדויות, מביע חרטה ועושה ככל יכולתו לכפר על מעשיו הרעים ותוצאותיהם (ראו לדוגמה: ע"פ 930/22 אוסמה חטיב נ' מדינת ישראל סעיף 25 (13.7.2022)).

36. בנקודה זו אציין כי התנהלותו של הנאשם לאורך המשפט כמו גם העובדה כי הביע דעתו בגילוי לב כי אינו מעוניין כלל ועיקר לבחון אפשרות ריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות ממחישה אף היא את חוסר התובנה למעשה ולענישה המתבקשת שלא נאמר מתחייבת ממנו. ומכאן שגם אין כל תוחלת בהפנייתו לאפיק טיפולי. ואומר את הברור

מאליו, קבלת אחריות על המעשים והפנמת הפסול בהם הם צעדים הכרחיים לכל הליך שיקומי. והנאשם הביע במילים ובמעשים כי הוא אינו מעוניין לצעוד בדרך זו.

37. בא כוח הנאשם כאמור לא חסך מאמץ לשכנע את בית המשפט כי למרות חומרת העבירה ולמרות שהנאשם לא לקח אחריות על מעשיו ולמרות שהוא לא השתלב בטיפול יש להאריך את המאסר המותנה שעומד ותלוי וזאת לנוכח הפגיעה הצפויה לנאשם מריצוי עונש מאסר בנסיבותיו האישיות. לזאת אין בידי להסכים. המעשה אותו ביצע הנאשם חמור וכך גם תוצאותיו. שילוב של נסיבותיו האישיות ועברו הפלילי, מצבו הנפשי, רמת הסיכון להישנות עבירות, חוסר יכולתו ונכונותו לבחינה עצמת והעדר תובנה לפסול במעשיו, מחייבים השתת עונש מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח.

38. נותר איפוא להתייחס לסוגיית הפעלת המאסר המותנה. נזכיר את הכלל - מאסר על תנאי יש להפעיל, ובהיעדר נימוקים מיוחדים, במצטבר. וככל שגדלה מידת הזיקה בין העבירה הנוכחית לבין העבירה שבגינה הוטל המאסר המותנה, כך תיטה הכך לטובת החלת ברירת המחדל של צבירת עונשים על פני החלתם בחופף. ראו 2336/16 ריאה מזראיב נ' מדינת ישראל (14.12.2017).

39. לסיכום. מעשיו של הנאשם ראויים לענישה ממשית שיהא בה כדי להלום את חומרתם, להמחיש לנאשם את משמעותם והפסול בהם ולהרתיעו מפני חזרה על מעשיו. עם זאת ולאור הנחת המוצא כי בהינתן מצבו הנפשי המורכב יקשה על הנאשם לרצות עונש מאסר בין בקבוצת השונים, מצאתי לחפוף חלק מהמאסר המותנה למאסר שיוטל בגין מעשיו בתיק דנן. בצד זאת, בית המשפט סומך ידיו על רשויות וגורמי שב"ס שיש ביכולתם לתת מענה גם במקרים מורכבים בהרבה מעניינו של הנאשם וחזקה כי במסגרת קביעת מקום ריצוי העונש יילקחו בחשבון גם נתוני האישיים המורכבים.

תוצאה

40. לאור האמור אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 8 חודשי מאסר בפועל.

ב. אני מורה על הפעלתם של מאסר מותנה שהושת על הנאשם בת.פ. 11092-07-14 מיום 17.7.2019 במצטבר ובחופף לעונש המאסר שהוטל בסעיף א' לעיל, כך שסה"כ ירצה הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו ובהתאם לרישומי שב"ס. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 20.2.23 בצירוף גזר הדין תעודה ותעודה מזהה.

ג. 3 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות אלימות מסוג עוון, לרבות איומים;

ד. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות אלימות מסוג פשע;

ה. אני מורה על הפעלת התחייבות בסך 4,000 ₪ אשר תשולם ב 10 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.2.2023 ובכל ראשון לחודש שלאחריו. לא יעמוד הנאשם באחד מהתשלומים תעמוד יתרת הקנס לפירעון מידי.

ו. פיצוי בסך 2,000 ₪ למתלוננת ע.ת 2 הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט עד לא יאוחר מיום 1.2.2023 .

זכות ערעור כחוק

צו כללי למוצגים

ניתן היום, י"א טבת תשפ"ג, 04 ינואר 2023, בנוכחות הצדדים.